

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2018/2010,**annettu 17 päivänä joulukuuta 2018,****jolla tuetaan pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja kaupan sekä niiden vaikutuksen torjumista Latinalaisessa Amerikassa ja Karibiassa laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen” yhteydessä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen”, jäljempänä ’EU:n pienasestrategia’, jossa vahvistetaan pienaseita ja kevyitä aseita koskevien unionin toimien suuntaviivat.
- (2) EU:n pienasestrategiassa todetaan, että unioni pyrkii luomaan synergiaa asiaankuuluvien Amerikan valtioiden ja alueellisten organisaatioiden kanssa pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman leviämisen ja kaupan vähentämiseksi, tavoitteena aseellisen väkivallan ja rikollisen toiminnan vähentäminen.
- (3) Latinalainen Amerika ja Karibia on määritelty alueiksi, joihin pienaseiden ja kevyiden aseiden leviäminen ja liiallinen keskittyminen vaikuttavat vakavasti.
- (4) Pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevaa YK:n toimintaohjelmaa, jäljempänä ’toimintaohjelma’, joka hyväksyttiin 20 päivänä heinäkuuta 2001, käsittelevässä valtioiden kuudennessa joka toinen vuosi järjestettävässä kokouksessa vuonna 2016 kaikki YK:n jäsenvaltiot vahvistivat uudelleen olevansa sitoutuneita ehkäisemään pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa. Valtiot pitivät myönteisenä osa-alueellisessa ja alueellisessa yhteistyössä aikaansaattua edistystä ja sitoutuivat vakiinnuttamaan tällaiset yhteistyö-, koordinointi- ja tietojenvaihtojärjestelmät tai tarpeen mukaan lujittamaan niitä, parhaiden käytänteiden vaihtaminen mukaan lukien, toimintaohjelman täytäntöönpanon tukemiseksi.
- (5) Amerikan valtioiden järjestö (OAS) toimii ampuma-aseiden, ampumatarvikkeiden, räjähteiden ja niihin liittyvien materiaalien laittoman valmistuksen ja kaupan torjumisesta tehdyn Amerikan valtioiden yleissopimuksen (CIFTA) sihteeristönä, ja se koordinoi ja panee täytäntöön alueellisia aloitteita laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden torjumiseksi Amerikassa.
- (6) Unioni haluaa rahoittaa hanketta, jolla pyritään vähentämään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja kaupan uhkaa Latinalaisessa Amerikassa ja Karibiassa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen”, jäljempänä ’EU:n pienasestrategia’, panemiseksi täytäntöön ja rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi OAS:n hankkeella, jolla pyritään vähentämään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja kaupan uhkaa Latinalaisessa Amerikassa ja Karibiassa, on seuraavat erityiset tavoitteet:

- vahvistaa fyysistä turvallisuutta sekä kansallisten sotilaallisten ja muiden institutionaalisten varastojen hallintajärjestelmiä parantamalla laitosten turvatoimia ja varastonvalvontaa;
- vahvistaa takavarikoitujen, ylimääräisten tai vaarallisten pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden kansallisia hävittämisvoimavaroja;
- tehostaa pienaseiden ja kevyiden aseiden kansallisia merkintä- ja jäljittämismuutoksia ja edistää takavarikoituja aseita ja ampumatarvikkeita koskevaa alueellista yhteistyötä;
- parantaa pienaseiden ja kevyiden aseiden siirtomekanismeja kansallisella lainsäädännöllä, rajavalvonnalla ja alueellisella koordinoinnilla; ja

- edistää sosiaalisesti vastuullista käyttäytymistä valituissa yhteisöissä kohdistuen toimet aseellisen väkivallan vakavasti koettelemiin ryhmiin, myös käyttämällä luovutuskampanjoita tai muita strategioita, joilla pyritään vähentämään väkivaltaisten rikosten esiintymistä paikallisesti.

Unioni rahoittaa hankkeen, jonka yksityiskohtainen kuvaus esitetään liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisestä toteuttamisesta vastaa OAS.
3. OAS suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä OAS:n kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklassa tarkoitetun unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 3 000 000 euroa. Ohjelman rahoittaa täysimääräisesti unioni yhdessä Espanjan ulkoasiainministeriön ja edunsaajan luontoissuoritusten kanssa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetun rahoitusohjeen määrällä rahoitettavien menojen hallinnoinnissa noudatetaan unionin talousarvioon sovellettavia menettelyjä ja sääntöjä.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Se tekee tätä varten OAS:n kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa määrätään, että OAS:n on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta OAS:n säännöllisesti neljännesvuosittain laatimien raporttien perusteella. Nämä raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään tai, jos sopimusta ei ole tämän ajan kuluessa tehty, kuuden kuukauden kuluttua päätöksen voimaantulosta.

Tehty Brysselissä 17 päivänä joulukuuta 2018.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
E. KÖSTINGER

LIITE

HANKE, JOLLA TUETAAN PIENASEIDEN, KEVYIDEN ASEIDEN JA AMPUMATARVIKKEIDEN LAITTONAN LEVIÄMISEN JA KAUPAN SEKÄ NIIDEN VAIKUTUKSEN TORJUMISTA LATINALAISessa AMERIKASSA JA KARIBIALLA LAITTOMIEN AMPUMA-ASEIDEN, PIENASEIDEN JA KEVYIDEN ASEIDEN SEKÄ NIIDEN AMPUMATARVIKKEIDEN VASTAISEN EU:N STRATEGIAN YHTEYDESSÄ

1. Johdanto ja tavoitteet

1.1 Johdanto

Laittomien pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden leviäminen on yksi tärkeimmistä tekijöistä, jotka lisäävät runsaasti esiintyvää väkivaltaa ja epävakautta useissa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa. Lähes puolet kaikista henkirikosten uhreista on 15–29-vuotiaita, ja ampuma-aseiden käyttö on erityisen yleistä tällä alueella, jossa kaksi kolmasosaa (66 prosenttia) henkirikoksista tehdään ampuma-aseilla. Small Arms Survey -osaamiskeskukseen *Global Burden of Armed Violence, 2015* -julkaisua varten kokoamista tilastoista ilmenee lisäksi, että ne kymmenen maata, joissa pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvä kuolleisuus vuosina 2010–2015 oli suurinta, olivat kaikki amerikkalaisia valtioita, ja kaikissa niissä ampuma-aseilla tehtiin yli 20 henkirikosta 100 000:ta asukasta kohden.

Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden hallitukset ovat torjuneet aseiden laitonta valmistusta ja kauppaa tukemalla useita kansainvälisiä välineitä, mukaan lukien Amerikan valtioiden yleissopimus ampuma-aseiden, ampumatarvikkeiden, räjähteiden ja niihin liittyvien materiaalien laittonan valmistuksen ja kaupan torjumisesta (CIFTA), YK:n pienasetoimintaohjelma ja kansainvälinen jäljittämismateriaali. Asevoimilla ja muilla turvallisuusjoukoilla on kuitenkin suuret pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden varastot, jotka ovat usein huonosti vartioituja tai joiden osalta vastuuvollisuus toteutuu heikosti. Alueen turvallisuusjoukot takavarikoivat vuosittain tuhansia laittomia pienaseita ja kevyitä aseita ja tonneittain ampumatarvikkeita. Osa takavarikoidusta materiaalista on jäljitetty armeijan varastoihin alueen sisällä tai ulkopuolella, sillä kansalliset kieltovoimavarat eivät riitä torjumaan hyvin rahoitettuja rikollisia yrityksiä, mukaan lukien huumausaineita salakuljettavat järjestöt, valtioiden rajojen yli toimivat jengit ja kansainvälisen laittonan asekaupan harjoittajat.

Pienaseiden leviämisen lisäksi myös suuren yleisön mahdollisuuden saada haltuunsa ampuma-aseita on osoitettu lisäävän aseellisen väkivallan riskiä. Maailman terveysjärjestön (WHO) väkivaltaa käsittelevän vuoden 2014 globaalien tilannekatsauksen (Global Status Report, 2014) mukaan osallistuvissa maissa tehty poikittaistutkimukset osoittavat, että aseiden saatavuus on todella henkirikosten riskitekijä. Katsauksessa todetaan myös, että ampuma-aseita yleensä on runsaasti Amerikassa ja että ne ovat väkivaltaisissa yhteenotoissa yleisimmin käytetty asetyyppi. Lisäksi katsauksen mukaan ampuma-aseiden ja muiden aseiden helppo saatavuus ja liiallinen alkoholinkäyttö liittyvät myös tiiviisti monenlaiseen väkivaltaan.

Tärkeä huomioitava seikka on myös se, että ampuma-aseiden saatavuus vaikuttaa miehiin ja naisiin eri tavalla. Ampuma-aseiden yleinen saatavuus lisää sellaisten uhkausten määrää, joissa käytetään ampuma-asetta, sekä kuolleisuutta lähisuhdeväkivaltatapauksissa turvakodissa olevien naisten keskuudessa. YK:n aseidenriisuntaosaston mukaan suhteettoman suuri osuus pienaseiden omistajista ja käyttäjistä sekä konfliktitilanteissa on miehiä. Useimmissa tapauksissa, joissa oli kyse miesten naisiin kohdistamasta väkivallasta, ampuma-aseita oli käytetty pelotteluun tai tappamiseen. Tapauksissa, joissa käytettiin ampuma-asetta, lähisuhdeväkivallan uhreilla ei ollut yhtä todennäköisesti näkyviä vammoja. He olivat kuitenkin todennäköisemmin peloissaan. Ampuma-aseita käytetään useimmiten kumppanin uhkaamiseen (69,1 prosenttia), ja tällaista asetta käyttäessään tekijä ei esimerkiksi lyö tai potkaise uhriaan yhtä todennäköisesti.

Minkä tahansa aseiden käyttö liittyy monenlaiseen väkivaltaiseen käyttäytymiseen, jonka seuraukset uhrille ovat fyysisiä vammoja laajemmat. Uhkailu ja pelottelu aiheuttaa psyykkisiä vaikutuksia ja traumoja, eivätkä monet uhrin ilmoita tällaisesta väkivallasta viranomaisille, sillä he pelkäävät kosta. Ammatilliset, kuten terveydenhuoltohenkilöstö, sosiaalityöntekijät ja yleistä turvallisuutta valvovat viranomaiset, tarvitsevat koulutusta, jotta he osaavat toimia tilanteissa, joissa on mukana pienaseita ja kevyitä aseita.

Yhteisöllisyydellä ja luomalla yhteisön tukiverkostoja voidaan tukea paremmin aseisiin liittyvien rikosten uhreja ja auttaa estämään väkivaltaista käyttäytymistä, joka voi johtaa erityisesti tahallisiin henkirikoksiin. Aktiivinen yhteisö lisää osaltaan luottamusta, avoimuutta, viestintää ja yhteisön toimintaan sitoutumista.

Amerikan valtioiden järjestön (OAS) pääsihteeristön yleisen turvallisuuden osaston (Department of Public Security, DPS), jäljempänä 'OAS-DPS', on vuodesta 2009 tukenut OAS:n jäsenvaltioiden toimia laittomien pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden virran valvomiseksi ja institutionaalisten varastojen hallitsemiseksi aseiden ja ampumatarvikkeiden valvonnan tukiohjelman (Program of Assistance for Control of Arms and Munitions, PACAM) avulla. PACAM-ohjelmassa on toteutettu hankkeita yhteistyössä useimpien OAS:n 34:n aktiivisten jäsenvaltioiden kanssa CIFTAn määräysten mukaisesti. Nämä toimet ovat johtaneet yli 290 000 ampuma-aseen merkitsemiseen sekä 60 000 aseeseen ja yli 1 700 ammustonin tuhoamiseen alueella.

Vaikka pienaseiden ja kevyiden aseiden merkitsemisessä, fyysisessä turvallisuudessa ja varastojen hallinnassa on edistytty merkittävästi, kansallisten voimavarojen välillä on edelleen huomattavia eroja etenkin Keski-Amerikan ja Karibian maiden välillä. Varastojen hallintaa koskevien pöytäkirjojen järjestelmällinen täytäntöönpano on vielä puutteellista lähes kaikissa alueen maissa, ja teknisen avun, neuvonnan ja yhteistyön kysyntä on kasvanut aiempien PACAM-toimien menestyksekkään toteuttamisen ja sen luottamuksen lisääntymisen myötä, jota kansalliset viranomaiset tuntevat OAS:n roolia kohtaan tällä alalla.

Aiempien PACAM-hankkeiden ja viimeaikaisten CIFTA-kokousten aikana useat OAS:n jäsenvaltiot ovat pyytäneet teknistä tukea aloilla, joihin ehdotettu hanke on tarkoitus kohdentaa. Tukea fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallinnan voimavarojen parantamiseen ovat pyytäneet muun muassa Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Jamaika, Dominikaaninen tasavalta ja Dominica. Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica ja Panama ovat pyytäneet tukea ylimääräisten, vanhentuneiden tai takavarikoitujen pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden hävittämiseen. Samaan aikaan pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintää ja jäljittämistä koskevalle koulutukselle ja tuelle on ollut paljon kysyntää; apua ovat pyytäneet Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Panama, Bahama, Barbados, Jamaika, Dominikaaninen tasavalta, Trinidad ja Tobago, Guyana, Suriname, Uruguay ja Paraguay.

Hankkeeseen sisältyy myös ennaltaehkäisevä osio, johon kuuluu monialaisia ja yhteisöihin kohdistettavia yhteistyötoimia, joilla pyritään vähentämään väkivaltaan liittyviä riskitekijöitä, ja jonka suoria edunsaajia ovat edellä mainitut ammattilaiset ja asianomainen yhteisö ja epäsuorina kohteina ovat rikoksenteelijät ja näiden uhrin.

Ennaltaehkäisevä osio toteutetaan yhdessä valitussa yhteisössä kolmessa valitussa maassa. Toimenpiteitä saatetaan joutua mukauttamaan niin, että otetaan huomioon kyseisten väestöjen tarpeet, yhteisöllisyyttä edistävät menetelmät sekä erilaiset haasteet ja mahdollisuudet, jotka koskevat aseellisen väkivallan ehkäisemiseen tähtäävien yhteistyöaloitteiden toteuttamista eri yhteisöissä. Vaikka näiden toimien kohdemaita ei ole nimenomaisesti määritetty, Guatemala, El Salvador, Honduras ja Jamaika ovat todennäköisiä ehdokkaita hanketuen saajiksi, koska niissä esiintyy runsaasti väkivaltaista rikollisuutta ja siihen liittyvää ampuma-aseiden käyttöä.

1.2 Tavoitteet

DPS pyrkii tämän kolmivuotisen hankkeen avulla vahvistamaan OAS:n jäsenvaltioiden hallitusten valmiuksia valvoa ja vähentää pienaseiden, kevyiden aseiden ja tavanomaisten ampumatarvikkeiden laitonta leviämistä ja kauppaa alueella ja valittujen yhteisöjen valmiuksia ehkäistä aseellista väkivaltaa. Tekninen tuki ja jäsenvaltioiden kanssa tehtävä yhteistyö, joilla tuetaan hankkeen yleistä tavoitetta, perustuu seuraaviin tavoitteisiin:

- vahvistaa fyysistä turvallisuutta sekä kansallisten sotilaallisten ja muiden institutionaalisten varastojen hallinta-järjestelmiä parantamalla laitosten turvatoimia ja varastonvalvontaa;
- vahvistaa takavarikoitujen, ylimääräisten tai vaarallisten pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden kansallisia hävittämisvoimavaroja;
- tehostaa pienaseiden ja kevyiden aseiden kansallisia merkintä- ja jäljittämismuutoksia ja edistää takavarikoitujen aseita ja ampumatarvikkeita koskevaa alueellista yhteistyötä;
- parantaa pienaseiden ja kevyiden aseiden siirtomekanismeja kansallisella lainsäädännöllä, rajavalvonnalla ja alueellisella koordinoinnilla; ja
- edistää sosiaalisesti vastuullista käyttäytymistä valituissa yhteisöissä kohdistuen toimet aseellisen väkivallan vakavasti koettelemiin ryhmiin, myös käyttämällä luovutuskampanjoita tai muita strategioita, joilla pyritään vähentämään väkivaltaisten rikosten esiintymistä paikallisesti.

2. Täytäntöönpanevan tahon valinta ja koordinointi muiden asiaankuuluvien rahoitusaloitteiden kanssa

2.1 Täytäntöönpaneva taho – Amerikan valtioiden järjestö (OAS)

OAS:llä on keskeinen rooli alueellisessa järjestelmässä, jolla ehkäistään pienaseiden, kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laitonta leviämistä Latinalaisessa Amerikassa ja Karibialla. Alueella hyväksyttiin

ensimmäisenä maailmassa vuonna 1997 näiden aseiden valvontaa koskeva alueellinen väline, kun alueen maat allekirjoittivat CIFTAn. OAS toimii CIFTAn teknisenä sihteeristönä, ja sillä on näin ainutlaatuinen asema sellaisten toimien koordinoinnissa läntisellä pallonpuoliskolla, joiden tavoitteena on torjua laittomien pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden hallitsematonta leviämistä, mikä on tärkeä keino parantaa kansalaisten turvallisuutta ja vähentää aseellista väkivaltaa. Tässä roolissaan OAS-DPS on toteuttanut hankkeita ja ohjelmia, joiden tavoitteena on tukea OAS:n jäsenvaltioita niiden hoitaessa velvollisuuksiaan kansallisten ampuma-aseiden varastojen turvallisuuden varmistamisessa, kansallisten lainsäädäntötoimenpiteiden täytäntöönpanemisessa ampuma-aseiden laittoman valmistuksen ja kaupan kriminalisoimiseksi kansallisessa lainsäädännössä, ampuma-aseiden merkitsemisen edellyttämisessä sekä tietojen vaihtamisessa muiden CIFTAn allekirjoittajien kanssa jäljittämistä ja laittoman kaupan muodoista. Kansanvälisten avunantajien tukemissa OAS:n hankkeissa on vuodesta 2007 tarjottu koulutusta, teknistä tukea ja laitteita 29 maalle alueella, ja hankkeiden ansiosta on merkitty lähes 300 000 ampuma-asetta, tuhottu 65 000 ylimääräistä tai takavarikoitua ampuma-asetta ja hävitetty yli 1 700 tonnia ylimääräisiä, vanhentuneita tai vaarallisia ampumatarvikkeita. Millään muulla koko Amerikan kattavalla alueellisella tai osa-alueellisella järjestöllä ei ole sellaista poliittista vaikutusvaltaa, teknistä asiantuntemusta tai maantieteellistä ulottuvuutta, että ne voisivat tukea ja avustaa kaikkia 35:tä Amerikan valtiota.

(Kuuba on ainoa ei-aktiivinen OAS:n jäsenvaltio, ja sen tuleva asema riippuu vuoropuhelusta, joka voitaisiin aloittaa Kuuban hallituksen pyynnöstä ja OAS:n käytäntöjen, tarkoitusten ja periaatteiden mukaisesti.)

Lisäksi OAS:n jäsenvaltiot ovat antaneet OAS-DPS:n tehtäväksi laatia ehdotuksen henkirikosten ehkäisemistä ja vähentämistä koskevaksi pallonpuoliskon toimintasuunnitelmaksi. Yksi toimintasuunnitelman tavoitteista on vähentää aseiden saatavuutta. Kaksi DPS:n välinettä, joilla toimintasuunnitelma on tarkoitus panna täytäntöön, ovat Amerikan valtioiden ohjelma sekä väkivallan ja rikollisuuden ehkäisyverkosto. Tämän hankkeen ennaltaehkäisevä osio pannaan täytäntöön ottaen huomioon ohjelman ja verkoston suuntaviivat, nuorten tärkeä rooli, ennaltaehkäisyn kolme tasoa sekä tieteellinen näyttö, alojen välinen koordinointi, sosiaalinen osallistuminen yhteisöjen voimaannuttamisen kautta, kansainvälisen yhteistyön kannustaminen, rauhan kulttuurin edistäminen sekä sukupuoli- ja ihmisoikeuskohdat.

2.2 Koordinointi muiden asiaankuuluvien rahoitusaloitteiden kanssa

Yleisenä käytäntönä on, että OAS-DPS koordinoi toimintansa muiden tahojen ja järjestöjen kanssa, jotka saavat rahoitusta samoilta tai eri avunantajavaltioilta ja kansainvälisiltä elimiltä. Jos kyse on järjestöistä, jotka saavat unionilta tukea tämän hankkeen mukaisesti ehdotettuihin toimiin liittyvään työhön, YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestön (UNODC) globaalilla ampuma-aseohjelmalla on hankkeen kannalta välitöntä merkitystä. Tässä koordinoinnissa yhteyspisteinä ovat sekä UNODC:n aluetoimisto Meksikossa että maakohtaiset toimistot, joissa yksittäiset hanketoimet toteutetaan. Koska UNODC toimii jo tällä alalla, hanketoimet mukautetaan globaalin ampuma-aseohjelman pilareihin.

Lainsäädännön ja politiikan kehittämisen osalta OAS-DPS jatkaa tämän alan työtä CIFTAn kautta neuvoo-antavan komitean vuotuisten kokousten ja sellaisten erityisten työryhmien avulla, jotka ovat laatineet sopimuspuolille mallilainsäädäntöä ja jatkavat sen kehittämistä. Tämän ehdotuksen tavoitteena 4 on parantaa pienaseiden ja kevyiden aseiden siirtomekanismeja kansallisen lainsäädännön, rajavalvonnan ja alueellisen koordinoinnin avulla painottaen erityisesti oikeudellisia mekanismeja. Toimiin kuuluu alueellinen työpaja laillisia rajatylittäviä siirtoja ja niiden jäljittämistä koskevien mekanismien kehittämiseksi, virtuaalisen koordinoitiverkoston kehittäminen laillisia siirtoja ja laitonta kauppaa koskevan tiedon jakamiseksi sekä oikeudellinen apu yksittäisille valtioille. UNODC:n jo kehittämällä lainsäädäntövälineillä on tärkeä merkitys OAS:n hanketta koskevan työn ohjaamisessa tällä alalla. UNODC:n neuvoja ja kokemuksia tullaan hyödyntämään näiden alueellisten kehysten kehittämisessä muun muassa kutsumalla UNODC:n edustajia osallistumaan työpajoihin ja esittämään kommentteja virtuaalisen koordinoitiverkoston parissa tehtävän työn aikana.

Ennaltaehkäisevien ja turvallisuustoimenpiteiden osalta OAS-DPS ottaa yhteyttä UNODC:hen järjestääkseen keskustelutilaisuuksia, joissa vaihdetaan kokemuksia ampuma-aseiden merkitsemis- ja jäljittämishankkeista. Koska tämä on ollut myös aiempien OAS:n hankkeiden painopistealaa, hankkeen alkuvaiheessa tapahtuvaa kokemustenvaihtoa CIFTAn neuvoo-antavan komitean kokouksissa voitaisiin helpottaa siten, että UNODC:n henkilöstö osallistuisi näihin kokouksiin.

Globaalin ampuma-aseohjelman toinen osa eli tietojen kerääminen ja analysointi tarjoaa OAS:lle tärkeän tilaisuuden jakaa UNODC:n kanssa toteutettujen hanketoimien aikana kerättyjä tietoja. Tältä osin OAS-DPS aikoo ottaa yhteyttä UNODC:n päätoimipaikkaan Wienissä, sen yhteystoimistoon New Yorkissa ja sen aluetoimistoon Meksikossa koordinoitakseen tapoja jakaa hanketoimia koskevia tietoja, jotka auttavat niitä analysoimaan laittoman kaupan globaaleja muotoja ja suuntauksia.

3. Hankkeen kuvaus

3.1 Kuvaus

Tämän hankkeen yleisenä tavoitteena on vahvistaa OAS:n jäsenvaltioiden hallitusten valmiuksia valvoa ja vähentää pienaseiden, kevyiden aseiden ja tavanomaisten ampumatarvikkeiden laitonta leviämistä ja kauppaa koko Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella sekä vähentää pienaseiden ja kevyiden aseiden vaikutusta haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin ja yhteisöihin alueella. Hanketoimet perustuvat toimiin, joita OAS-DPS on aiemmin toteuttanut aseiden ja ampumatarvikkeiden valvonnan tukiohjelmansa (Program of Assistance for Control of Arms and Munitions, PACAM) avulla, ja niissä keskitytään varmistamaan pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden institutionaalista varastoa fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallintatoimenpiteiden avulla, ehkäisemään aseiden ja ampumatarvikkeiden kansainväliset rajat ylittävää laitonta kauppaa alueen sisällä sekä tunnistamaan ja jäljittämään valtion viranomaisten takavarikoimia pienaseita, kevyitä aseita ja ampumatarvikkeita niiden alkuperän määrittämiseksi. Hankkeen toteuttamisen aikana OAS kouluttaa fyysisestä turvallisuudesta ja varastojen hallinnasta vastaavia kansallisia viranomaisia ja tarjoaa laitteita ja ohjelmistoja kansallista varastonvalvontaa varten.

Varastojen hallintatoimiin kuuluu myös hallituksille annettava tuki takavarikoitujen, ylimääräisten ja vaarallisten pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden hävittämiseksi. OAS täydentää aikaisempaa hanketta, jossa tarjottiin laitteita ja koulutusta pienaseiden ja kevyiden aseiden merkitsemistä ja jäljittämistä varten avustamalla jäsenvaltioita, jotka eivät ole saaneet tämän alan tukea, sekä niitä, jotka ovat saaneet tukea ja jotka ovat sen jälkeen pyytäneet lisäkoulutusta ja tukea merkintälaitteiden ylläpitoon. Koordinointitiroolissaan CIFTAn sihteeristönä OAS tarjoaa jäsenvaltioille neuvontaa ja teknistä tukea sellaisen lainsäädännön laatimisessa, joka edistää toimenpiteitä pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan ehkäisemiseksi, torjumiseksi ja lopettamiseksi CIFTAn määräysten mukaisesti. Lisäksi ennaltaehkäisyä käsittelevä pilottihanke kohdennetaan valittuihin yhteisöihin kahdessa tai kolmessa maassa, joihin pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämiseen liittyvä aseellinen väkivalta vaikuttaa vakavimmin. Hanketta on tarkoitus toteuttaa 36 kuukauden ajan.

3.2 Menetelmä

3.2.1 Organisaatorakenne

Hankkeen täytäntöönpanosta vastaa OAS-DPS, joka koordinoi toimensa tukea saavien OAS:n jäsenvaltioiden kanssa. OAS-DPS:n hankkeen hallintoryhmään kuuluu viisi henkilöstön jäsentä, joiden toimipaikka on OAS:n päämaja Washington DC:ssä, ja hankkeen toteutuksesta huolehtii alueella toimiva tekninen tukiryhmä ja henkilöstö, joka palkataan jäsenvaltioista paikallisesti suoritettavien tehtävien mukaan.

Aseiden ja ampumatarvikkeiden valvonnan tukiohjelman (Program of Assistance for Control of Arms and Munitions, PACAM) alueelliseen ryhmään kuuluu tiiminvetäjä/koordinaattori, tietohallinto- ja tietokanta-asiantuntija, logistisen/hallinnollisen tuen asiantuntija sekä kolme teknikkoa, joilla on kokemusta ampuma-aseiden turvallisuudesta, tunnistamisesta, merkitsemisestä ja hävittämisestä sekä Euroopan standardointikomitean (CEN) Workshop Agreement for EOD Competency Standards -asiakirjan mukainen tason 3 sertifiointi räjähteiden raivaamisessa. Pitkälle erikoistunutta koulutusta ja tehtäviä varten OAS voi myös tehdä sopimuksia lyhytaikaisen tuen hankkimisesta muilta teknisiltä kumppaniorganisaatioilta, kuten Golden West Humanitarian Foundation -säätiöltä, jolla on laaja kokemus innovatiivisen ja tarkoituksenmukaisen teknologian kehittämisestä ampumatarvikkeita, räjähteitä, maamiinoja sekä pienaseita ja kevyitä aseita koskeviin operatiivisiin haasteisiin vastaamiseksi.

OAS-DPS:n ohjelman hallintoryhmä koordinoi aluksi toimia suoraan niiden jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten kanssa, jotka ovat aiemmin pyytäneet tukea pienaseita, kevyitä aseita sekä ampumatarvikkeita koskeissa kysymyksissä. Monissa tapauksissa OAS:llä on jo voimassa olevia yhteistyösopimuksia jäsenvaltioiden tukemiseksi fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallinnan sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden merkitsemisen ja jäljittämisen alalla, ja ne toimivat pohjana tekniselle tuelle. PACAMin teknisen tuen ryhmä voi vastata tukipyyntöihin tarjoamalla koulutusta sekä huolehtimalla pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintälaitteiden ylläpidosta heti, kun hanke on käynnistetty.

3.2.2 Tekninen lähestymistapa

Fyysistä turvallisuutta, varastojen hallintaa sekä pienaseiden, kevyiden aseiden tai ampumatarvikkeiden hävittämistä koskevat tukipyynnöt edellyttävät alustavaa arviointia, jonka suorittaa OAS-DPS:n ohjelman hallintoryhmän jäsen PACAMin teknisen ryhmän tuella. Hallintoryhmä esittää näiden arviointien perusteella ehdotuksia kansallisille viranomaisille maakohtaisiksi toimintasuunnitelmiksi, jotka toteutetaan PACAMin teknisen ryhmän tuella kiireellisimpien prioriteettien ja käytettävissä olevien varojen puitteissa. Ampumatarvikkeiden hävittämistoimissa otetaan huomioon materiaalin ikä, kunto ja vanhentuneisuus ja etusijalle asetetaan sellaisen materiaalin poistaminen, joka muodostaa suurimman uhan yleiselle turvallisuudelle ennakoimattomien

räjähdyksen tai tarkoituksenvastainen siirtojen vuoksi. Pienaseet ja kevyet aseet korvamerkitään hävitettäväksi käyttäen analyttisiä kriteereitä, joita ovat muun muassa toimivuus, tappavuus ja tarkoituksenvastaisten siirtojen riski. Takavarikoitujen tai menetetyiksi tuomittujen aseiden tuhoaminen koskee vain niitä aseita, jotka oikeusviranomaiset ovat vapauttaneet ja joita ei enää tarvitse esittää todisteena oikeudenkäynnissä. Kaikissa maakohtaisissa toimintasuunnitelmissa on otettava huomioon seuraavat suuntaviivat:

- ampumatarvikkeita koskevat kansainväliset tekniset suuntaviivat (International Ammunition Technical Guidelines, IATG);
- merkintöjä ja kirjanpitoa koskevat OAS:n ampuma-asestandardit (OAS Firearms Standards: Marking and Recordkeeping); ja
- pienaseita, kevyitä aseita, ampumatarvikkeita ja räjähteitä koskeva YK:n aseidenriisuntaosaston käsikirja (United Nations Department of Disarmament Affairs Destruction Handbook: Small Arms, Light Weapons, Ammunition and Explosives).

Tehostaakseen alueellista koordinoitua pienaseita ja kevyitä aseita koskevan kansallisen lainsäädännön, siirtomekanismien ja rajavalvonnan alalla OAS järjestää CIFTAn neuvoa-antavan komitean vuosikokousten yhteydessä alueellisia työpajoja. Näiden työpajojen tukeminen lisää myös asianomaisten kansallisten viranomaisten osallistumista CIFTAn kokouksiin ja tarjoaa tilaisuuden tunnistaa yhteisiä ongelmia ja ratkaisuja. OAS-DPS:n hallintoryhmä antaa panoksensa CIFTAn kokousten esityslistojen laatimiseen sekä koordinoi ja vetää työpajoja. Työpajoissa keskitytään tiettyihin alueellista yhteistyötä ja koordinoitua koskeviin kysymyksiin naapurimaille ja osa-alueille yhteisten koulutus- ja teknisen tuen tarpeiden kartoittamiseksi. Alueellisissa työpajoissa käsitellään erityisesti sellaisen aseiden laillisten siirtojen alueellisen ilmoitusjärjestelmän kehittämistä, joka on CIFTAn määräysten mukainen ja jossa otetaan huomioon myös asekauppasopimukseen (Arms Trade Treaty, ATT) – jonka osa OAS:n jäsenvaltioista ja CIFTAn allekirjoittajamaista on allekirjoittanut ja ratifioinut – sisältyvät avoimuutta koskevat suuntaviivat.

Tämän jälkeen järjestetään OAS-DPS:n hallintoryhmän koordinoimia kursseja, jotka PACAMin tekninen ryhmä toteuttaa ja joihin jäsenvaltiot osallistuvat kansallisella ja osa-alueellisella tasolla, viestinnän parantamiseksi kansallisten viranomaisten kesken, joilla on samankaltaiset tehtävät tietyllä maantieteellisellä alueella. Yhdellä tullija satamaviranomaisille tarkoitettulla kurssilla käsitellään takavarikoitujen aseiden ja ampumatarvikkeiden varastokirjanpitoa, ja sen tarkoituksena on edistää jäljittämistä ja tunnistaa laittoman kaupan muotoja keinona vähentää aseiden salakuljetusta ja parantaa raportointia takavarikoinneista. PACAM-ryhmä tarjoaa ohjelmistot ja tietokonelaitteet näiden toimien tukemiseksi sen jälkeen kun kansallinen henkilöstö on koulutettu. Tämän koulutuksen yhteydessä PACAM-ryhmä esittää tietoja ja jakaa painetut oppaat pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden tunnistamisesta, luokittelusta ja turvallisuudesta onnettomuuksien estämiseksi.

Hankkeen ennaltaehkäisevä osio keskittyy yhteen yhteisöön jokaisessa kolmessa valitussa maassa. OAS-DPS koordinoi yhteisöjen arviointeja alkaen strategisesta diagnoosijärjestelmästä (Sistema de Diagnóstico Estratégico, SIDIE), jolla arvioidaan aseellisen väkivallan nykyisiä riskejä yhteisön tasolla, mukaan lukien riskialttiimmat ryhmät, sekä valitun yhteisön vahvuuksia ja heikkouksia itsensä suojelun kannalta. Valtion ja kansalaisyhteiskunnan palvelut, joilla tuetaan ja suojellaan aseellisen väkivallan uhreja, kartoitetaan ja paikallisviranomaisille toimitetaan luettelo toimenpidesuosituksista. Arviointi on sukupuolisensitiivinen, ja siihen sisällytetään myös ihmisoikeusnäkökulma.

Prosessin toisessa vaiheessa kehitetään paikallisten terveydenhuoltopalvelujen tarjoajien, sosiaalityöntekijöiden, oikeusviranomaisten ja yleisestä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten valmiuksia, jotta nämä voivat paremmin tukea ja suojella väkivallan ja rikosten uhreja ja torjua rikosten uusimista. Tässä toiminnassa painotetaan parisuhdeväkivallan uhrien ja tekijöiden kanssa tehtävää työtä. Lisäksi tarjotaan psykologista ja psykososiaalista tukea vertaistukiryhmien perustamiseksi tai vahvistamiseksi ja tarkastellaan uhrien palaamista työmarkkinoille. Uhreja ja heidän perheitään kannustetaan ilmoittamaan väkivallanteoista ja uhkauksista ja oikeusviranomaisia ja yleisestä turvallisuudesta vastaavia viranomaisia koulutetaan reagoimaan paremmin tällaiseen väkivaltaan. Terveystuoltopalvelujen tarjoajia ja oikeusalan ammattilaisia kannustetaan antamaan uhreille myös psykologista tukea, mikä on yksi riskinehkäisystrategia ja jonka tavoitteena on myös estää rikosten uusimista.

Lisäksi yhteisö osallistetaan toimiin, niin että voidaan käsitellä sen heikkouksia, kartoittaa ja vahvistaa olemassa olevia suojeluverkostoja ja tehdä yhteistyötä virallisten suojeluverkostojen kanssa. Näihin toimiin sisältyy yhteisön johtajille annettava koulutus väkivallattomista konfliktinratkaisumenetelmistä ja tarpeen mukaan pienaseiden ja kevyiden aseiden riskin vähentämiseen tähtäviä kampanjoita. Osa toimenpiteistä voidaan kohdentaa prosessin alussa haavoittuvimmassa asemassa oleviksi määriteltyihin ryhmiin, kuten riskialttiisiin nuoriin (esimerkiksi multisysteeminen terapia) tai naisiin (yrityttöisyys). Kaikkia yhteisön valmiuksia kehittäviä toimia arvioidaan tarkoituksenmukaisimmin välinein, kuten kyselyjen tai kohderyhmien avulla. Kun toimenpiteet on valittu, suunnitellaan lisäksi erityisiä välineitä niiden arvioimiseksi.

3.2.3 Tasa-arvonäkökulma

Koska aseelliset konfliktit vaikuttavat naisiin, miehiin, tyttöihin ja poikiin eri tavoin, hankkeessa otetaan huomioon, että naisiin ja tyttöihin kohdistuu Latinalaisessa Amerikassa ja Karibialla sukupuoleen perustuvaa syrjintää ja että he ovat alttiina seksuaaliselle väkivallalle. Jotta voidaan tukea naisten aktiivista ja merkityksellistä osallistumista kaikkiin väkivallan ehkäisyyn ja konfliktinratkaisuun tarkoitettuihin mekanismeihin, kaikkiin toimiin sisällytetään sukupuolinäkökulma. Yksi tärkeimmistä toimenpiteistä on naisten ottaminen mukaan hankkeen täytäntöönpanoon kaikilla tasoilla alkaen OAS:n pääsihteeristöstä niin teknisten kuin konfliktinratkaisuun ja väkivallan ehkäisyyn liittyvien tavoitteiden osalta. Tämä alkaa naisten osallistumisella OAS:n moniulotteisen turvallisuuden sihteeristöön ja OAS-DPS:n johtoon, ja jatkuu heidän osallistumisellaan kansalliseen ja PACAMin tekniseen henkilöstöön, joka toimii fyysisen turvallisuuden, varastojen hallinnan sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonta- ja hävittämisoperaatioiden parissa, ja väkivallan ehkäisemistä edistävään paikalliseen henkilöstöön. Väkivaltaa ehkäisevissä toimissa kiinnitetään erityistä huomiota naisten ja tyttöjen turvallisuustarpeisiin näiden omissa yhteisöissä ja siihen, että he osallistuvat näiden haasteiden ratkaisemiseen. Yksittäisiin toimiin etsitään kumppaneiksi naisten johtamia alueellisia ja paikallisia järjestöjä sillä perusteella, että kyseisten järjestöjen sosiaaliset tavoitteet vastaavat hankkeen tavoitteita, ja niiden aiempien kokemusten perusteella, joita järjestöillä on hankkeen teknisistä aloista.

3.2.4 Ulkoinen koordinaointi

Sen lisäksi, että OAS koordinoi toimia ja tekee yhteistyötä kansallisten viranomaisten kanssa koko alueella, OAS koordinoi toimia ja tekee yhteistyötä muiden instituutioiden ja järjestöjen kanssa hankkeen toteutuksen aikana. Jäljempänä luetellut tahot voivat antaa tukea tietyissä kysymyksissä ja auttaa edistämään aloitetta alueella:

- YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö (UNODC), mukaan lukien tapauksen mukaan sen alueelliset ja kansalliset toimistot: globaali ampuma-aseohjelma, erityisesti siirtojen ja välityksen valvonta;
- Keski-Amerikan integraatiojärjestelmän (SICA) pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonta-ohjelma (CASAC): Keski-Amerikan alueellisten aloitteiden edistäminen osallistumalla alueellisiin työpajoihin ja aiempien EUH:n rahoittamien pienaseita ja kevyitä aseita koskevien hankkeiden seuranta;
- CARICOMin rikollisuutta ja turvallisuuden täytäntöönpanoa käsittelevä virasto (IMPACS): koordinaointi alueellisen ballistisen tietoverkoston (RIBIN) kanssa;
- Interpol: pienaseita ja kevyitä aseita koskevan koulutuksen tekninen tuki (iARMS);
- Yhdysvaltojen alkoholi-, tupakka-, ampuma-ase- ja räjähdeseasioita hoitava viranomais (ATF): pienaseita ja kevyitä aseita koskevan koulutuksen tekninen asiantuntemus (e-Trace);
- Kanadan kuninkaallinen ratsupoliisi (RCMP): tekninen yhteistyö pienaseiden ja kevyiden aseiden tunnistamista ja luokittelua koskevan koulutuksen kehittämiseksi;
- Conflict Armament Research: koordinaointi ja tekninen tuki pienaseiden ja kevyiden aseiden jäljittämiseksi I-Trace-aloitteen avulla;
- rikollisuuden ja väkivallan ehkäisyyn alalla toimivat kansalaisjärjestöt, mukaan lukien Keski-Amerikan rauhanrakentamisen ja ihmisten turvallisuuden verkosto (Red Centroamericana para la Construcción de la Paz y Seguridad Humana, REDCEPAZ), kestävän kehityksen koulutusinstituutti (Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible, IEPADES, Guatemala), Interpeace (Keski-Amerikka), väkivallan ehkäisyliitto (Violence Prevention Alliance, Jamaika) ja pohjoisrannikon voimaannuttamisryhmä (North Coast Empowerment Group, Trinidad ja Tobago).

3.3 Hankkeen tavoitteet ja toimet

Tavoite 1: Vahvistaa fyysistä turvallisuutta sekä kansallisten sotilaallisten ja muiden institutionaalisten varastojen hallintajärjestelmiä parantamalla laitosten turvatoimia ja varastonvalvontaa.

Tukitoimet:

- Toimi 1.1: Arvioidaan kansallisten instituutioiden fyysistä turvallisuutta ja varastojen hallintaa vähintään yhdeksässä OAS:n jäsenvaltiossa.
- Toimi 1.2: Kehitetään pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden varastonvalvontaohjelmisto ja asetetaan ohjelmisto ja koulutus kaikkien OAS:n jäsenvaltioiden saataville CIFTAn kautta.
- Toimi 1.3: Tarjotaan keskeisille kansallisille viranomaisille koulutusta fyysistä turvallisuutta ja varastonvalvontaa koskevasta parhaista käytännöistä, mukaan lukien varastonvalvonta ja pienaseiden ja kevyiden aseiden tunnistaminen ja luokittelu, CIFTAn tapahtumien yhteydessä järjestettävien työpajojen aikana.

Odotetut tulokset:

- Suoritettu yhdeksän fyysistä turvallisuutta ja varastojen hallintaa koskevien valmiuksien ja tarpeiden arviointia kansallisella tasolla.
- Varastovalvontaohjelmisto kehitetty ja jaettu vähintään yhdeksälle OAS:n jäsenvaltiolle.
- Järjestetty kaksi työpajaa fyysistä turvallisuutta ja varastonvalvontaa koskevista parhaista käytännöistä ja koulutettu yhteensä 60 kansallista henkilöstön jäsentä 15:stä OAS:n jäsenvaltiosta.

Tavoite 2: Vahvistaa takavarikoitujen, ylimääräisten tai vaarallisten pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden kansallisia hävittämisvoimavaroja.

Tukitoimet:

- Toimi 2.1: Tarjotaan takavarikoitujen, ylimääräisten ja ei-toivottujen pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden hävittämistä koskevaa koulutusta, teknistä tukea ja seuranta vähintään kahdeksalle OAS:n jäsenvaltiolle.
- Toimi 2.2: Koordinoidaan toimia Espanjan hallituksen kanssa edistyneen räjähteidenraivaamiskoulutuksen tarjoamiseksi 60:lle OAS:n jäsenvaltiosta tulevalle teknikolle Espanjan armeijan insinööritieteiden akatemiassa Madridissa.

Odotetut tulokset:

- Annettu vähintään 200 kansalliselle työntekijälle kahdeksasta OAS:n jäsenvaltiosta koulutusta pienaseiden, kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden turvallisesta hävittämisestä.
- Hävitetty 300 tonnia ampumatarvikkeita ja 30 000 pienasetta tai kevyttä asetta.
- Annettu vähintään 60 kansalliselle teknikolle CEN:n Workshop Standards -asiakirjan mukainen tason 3 koulutus räjähteiden hävittämisestä.

Tavoite 3: Tehostaa pienaseiden ja kevyiden aseiden kansallisia merkintä- ja jäljittämisvalmiuksia ja edistää takavarikoitua aseita ja ampumatarvikkeita koskevaa alueellista yhteistyötä.

Tukitoimet:

- Toimi 3.1: Suoritetaan vähintään yksi ylläpidon ja koulutuksen tukivierailu 18:aan OAS:n jäsenvaltioon, jotka ovat aiemmin saaneet OAS:n kautta koulutusta pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintälaitteista.
- Toimi 3.2: Tarjotaan rajoitettu määrä lisää pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintälaitteita OAS:n jäsenvaltioille, jotka ovat pyytäneet koneita ja tietokonelaitteita parantaakseen merkintä- ja kirjanpitovalmiuksiaan.
- Toimi 3.3: Esitellään pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintälaitteita ja annetaan koulutusta kolmelle OAS:n jäsenvaltiolle, jotka eivät ole aiemmin saaneet tukea.
- Toimi 3.4: Konsolidoidaan kansallisten viranomaisten takavarikoimia ja toimen 2.1 aikana tuhottuja pienaseita ja kevyitä aseita koskevat tiedot lähteen ja kauttakulkumaiden jäljittämiseksi ja laittoman kaupan muotojen analysoimiseksi.

Odotetut tulokset:

- Annettu koulutusta 200 kansalliselle teknikolle 18:sta OAS:n jäsenvaltiosta pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintä- ja kirjanpitolaitteiden käytössä.
- Korjattu vahingoittuneet merkintäkoneet tai annettu uudet koneet OAS:n jäsenvaltioille sen varmistamiseksi, että kaikilla OAS:n alkuperäiseen pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintähankkeeseen osallistuneella 25 valtiolla on vähintään yksi käyttökuntoinen kone.
- Tarjottu vähintään yksi pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintäkone ja kirjanpito-ohjelmisto kolmelle OAS:n jäsenvaltiolle, jotka eivät osallistuneet OAS:n alkuperäiseen pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintähankkeeseen.
- Toimitettu OAS:n jäsenvaltioiden varastokirjanpidosta saadut pienaseiden ja kevyiden aseiden tunnistetiedot noin 30 000 takavarikoitua pienaseesta ja kevyestä aseesta Conflict Armament Researchille käytettäväksi ja analysoitavaksi I-Trace-aloitteen avulla sekä kansainvälisille lainvalvontaviranomaisille yksittäisten ampumaseiden jäljittämiseksi Interpolin iARMS-järjestelmän ja Yhdysvaltojen alkoholi-, tupakka- ja ampumaseasioita hoitavan viranomaisen e-Trace-järjestelmän avulla.

Tavoite 4: Parantaa pienaseiden ja kevyiden aseiden siirtomekanismeja kansallisella lainsäädännöllä, rajavalvonnalla ja alueellisella koordinoinnilla.

Tukitoimet:

- Toimi 4.1: Järjestetään CIFTAn yhteydessä alueellinen työpaja sellaisen rajat ylittävän ja alueellisen viestinnän mekanismien kehittämiseksi, jolla tiedotetaan naapurimaille aseiden laillisista siirroista ja helpotetaan niiden jäljittämistä.
- Toimi 4.2: Perustetaan virtuaalinen koordinoitiverkosto tiedon jakamiseksi aseiden laittomasta kaupasta ja valmistuksesta.
- Toimi 4.3: Tarjotaan pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä käsittelevää oikeudellista tukea sitä pyytävälle OAS:n jäsenvaltioille.

Odotetut tulokset:

- CIFTAn sopimusvaltioiden koordinoima ja hyväksymä vakiolomake, jolla ilmoitetaan aseiden laillisten siirtojen jäljittämistä Amerikassa.
- Kehitetty ja käytössä oleva virtuaalinen foorumi aseiden siirtoja edeltäviä ilmoituksia varten (kemiallisten esiateiden vientiä koskevan ennakoilmoitusjärjestelmän (PEN Online) tapaan).
- Annettu viidelle OAS:n jäsenvaltiolle oikeudellista tukea pienaseiden, kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja/tai räjähteiden kansallisen valvonnan kehittämiseen.

Tavoite 5: Edistää sosiaalisesti vastuullista käyttäytymistä valituissa yhteisöissä kohdistuen toimet aseellisen väkivallan vakavasti koettelemiin ryhmiin ja käyttäen monialaisia yhteistyötoimia, joilla pyritään vähentämään väkivaltaisen rikosten riskiä ja uusimista yhdessä valitussa yhteisössä jokaisessa osallistuvassa maassa, joita on kolme.

Tukitoimet:

- Toimi 5.1: Koordinoidaan ja toteutetaan diagnostisia arvioita aseelliseen väkivaltaan liittyvistä malleista ja kysymyksistä valituissa yhteisöissä kolmessa OAS:n jäsenvaltiossa (yksi kussakin maassa), jotta voidaan tunnistaa väestö, johon kohdistuu korkea pienaseilla ja kevyillä aseilla tehtyjen rikosten indeksi ja joiden osalta väkivallan tasoa voidaan todennäköisesti laskea ennaltaehkäisyllä, sekä valtion ja kansalaisyhteiskunnan tarjoamista palveluista, joita on saatavilla rikosten ja väkivallan uhrien auttamiseksi.
- Toimi 5.2: Annetaan terveydenhuoltopalvelujen tarjoajille, sosiaalityöntekijöille, oikeusviranomaisille ja yleisestä turvallisuudesta vastaaville viranomaisille koulutusta, jonka tavoitteena on parantaa näiden valmiuksia tukea parisuhdeväkivallan ja muun aseellisen väkivallan uhreja, sekä annetaan erityisesti miespuolisille yhteisöjen johtajille väkivallattomia konfliktinratkaisumenetelmiä koskevaa koulutusta, jonka tavoitteena on estää rikosentekijöitä uusimasta rikoksia.
- Toimi 5.3: Järjestetään väkivallan ehkäisemistä käsitteleviä yhteisöjen valmiuksia kehittäviä työpajoja, joiden tavoitteena on lisätä suojaavia tekijöitä sen väestön keskuudessa, jonka on todettu olevan eniten alttiina väkivallalle ja aseisiin liittyvälle väkivallalle kolmessa valitussa yhteisössä.
- Toimi 5.4: Arvioidaan hankkeeseen kuuluvien ehkäisevien toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Odotetut tulokset:

- Toteutettu kolme paikallista arviointia. [Toteutetut arvioinnit käsittävät seuraavaa: aseellisen väkivallan paikalliset muodot, haavoittuvat väestöt, sellaisten parisuhdeväkivallan tapausten määrä, joissa on käytetty ampuma-aseita väkivallan ja rikollisuuden mekanismina, väkivallan ja aseellisen väkivallan uhreille tarjotut paikalliset tuki- ja suojelupalvelut sekä kolmen valitun yhteisön päätöksentekijöille esitetty luettelo suosituksista.]
- Kolmea yhteisöverkostoa vahvistettu sellaisten keinojen tarjoamiseksi, joilla voidaan torjua aseellista väkivaltaa.
- Tarjottu 300:lle valtion ja kansalaisyhteiskunnan huoltopalvelujen tarjoajalle ja virkamiehelle koulutusta aseellisen väkivallan ehkäisemisestä ja hillitsemisestä.
- Toteutettu ja arvioitu aseisiin liittyvälle väkivallalle alttiimpiin ryhmiin kohdistetut valitut toimenpiteet kunkin kolmen valitun edunsaajamaan yhdessä yhteisössä.

4. Edunsaajat

Tavoitteiden 1–4 suorat edunsaajat ovat pienaseiden, kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valvonnasta vastaavat kansalliset instituutiot ja viranomaiset Latinalaisessa Amerikassa ja Karibiassa. Pienaseiden, kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallinnan osalta valmiuksien kehittämistä hyötyvät Belizen, Guatemalan, El Salvadorin, Hondurasin, Costa Rican, Jamaikan, Dominikaanisen tasavallan ja Panaman puolustuksesta ja yleisestä turvallisuudesta vastaavat valtion ministeriöt. Mainittujen valtioiden lisäksi Bahaman, Barbadosen, Trinidad ja Tobagon, Guyanan, Surinamen, Uruguayn ja Paraguayn ministeriöt hyötyvät suoraan pienaseiden ja kevyiden aseiden merkintä- ja jäljittämismuutosten kehittämistä. Pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaviranomaiset koko alueella hyötyvät koulutusta, tietojenvaihtoa, alueellista yhteistyötä ja koordinoitua toimintaa koskevista aloitteista. Niiden kolmen maan paikallisviranomaiset, joihin väkivaltainen rikollisuus ja muut aseellisen väkivallan muodot vaikuttavat eniten, hyötyvät väkivallan ehkäisyä ja hillitsemistä koskevasta koulutuksesta. Viime kädessä kaikkien viiden tavoitteen mukaisesti toteutetuista toimista hyötyvät Keski-Amerikan, Karibian ja valittujen Etelä-Amerikan maiden kansalaiset, joihin alueella runsaasti esiintyvä rikollisuus ja aseellinen väkivalta vaikuttaa.

5. Euroopan unionin näkyvyys

OAS-DPS varmistaa, että kaikissa hankkeen toimissa tunnustetaan unionin rooli hankkeen rahoittajana monin eri tavoin. EU:n tuki tuodaan esiin näyttäviä tapahtumia käsittelevissä lehdistötiedotteissa, sosiaalisessa mediassa ja uutisvälineiden haastatteluissa. Kaikkiin edunsaajamaille lahjoitettuihin laitteisiin, painotuotteisiin tai tietokoneohjelmiin merkitään, että ne ovat unionin rahoittamia. Kaikkiin hankkeiden henkilöstön hattuun, haalareihin tai virka-asuihin merkitään selkeästi EU:n logo ja/tai lippu. Tieto unionin tuesta ilmoitetaan hyvin ja näkyvästi OAS:n verkkosivustoilla ja tuettuihin hankkeisiin ja ohjelmiin liittyvissä julkaisuissa.

6. Kesto

Hanketta on tarkoitus toteuttaa 36 kuukauden ajan.

7. Yleinen rakenne

Hankkeen teknisestä toteutuksesta vastaa OAS-DPS kahden nykyisen ohjelman avulla, jotka ovat aseiden ja ampumatarvikkeiden valvonnan tukiohjelma (Program of Assistance for Control of Arms and Munitions, PACAM) ja Amerikan valtioiden ohjelma ja verkosto väkivallan ja rikollisuuden ehkäisemiseksi. OAS-DPS:n rooli CIFTAn täytäntöönpanossa ja tukemisessa vuosien 2018–2022 toimintaohjelman avulla muodostaa keskeisen yhteyden kansallisen valmiuksien vahvistamisen tukemiseen.

8. Kumppanit

OAS-DPS panee hankkeen täytäntöön toimien kumppanina tuettavien maiden pienaseiden, kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden valvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten sekä yleisestä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa. Näiden toimien pääpaino on Keski-Amerikan ja Karibian osa-alueilla, joilla aseellista väkivaltaa esiintyy runsaasti mutta joilla taloudelliset resurssit ja voimavarat ovat vähäisimmät.

9. Raportointi

Sisällöllisiä edistymiskertomuksia ja selvityksiä taloudellista asemasta toimitetaan neljännesvuosittain asianmukaista ja ajantasaista seuranta- ja arviointia varten.